

عنوان مقاله:

ارزیابی توسعه بوم شهر در سکونتگاه های شهری استان آذربایجان شرقی با تاکید بر الگوی نظری توسعه پایدار

محل انتشار:

جغرافیا و پایداری محیط، دوره 7، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حسین نظم فر - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

علی عشقی چهاربرج - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

سعیده علوی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

با رشد سریع جمعیت شهری در جهان و افزایش نگرانی در مورد محیط زیست، چالش ایجاد شهر پایدار برای زندگی در اولویت برنامه ریزان شهری قرار گرفت و ایده بوم شهر واکنشی بر این نگرانی ها بود. ایده بوم شهر، یا شهر اکولوژیک را می توان آخر یا ادامه رویکردهای توسعه شهری در چارچوب الگوی نظری توسعه پایدار دانست؛ از این رو، هدف از انجام این پژوهش، ارزیابی توسعه بوم شهر در سکونتگاه های شهری استان آذربایجان شرقی در چارچوب الگوی نظری توسعه پایدار است. جامعه آماری شامل ۲۰ شهر استان آذربایجان شرقی بر پایه آمارگیری سال ۱۳۹۰ است. برای ارزیابی از ۳ مولفه اصلی امنیت اکولوژیک، بهداشت محیط اکولوژیک و سوخت و ساز صنعتی اکولوژیک در قالب ۲۴ شاخص استفاده شده است. به منظور بیان اهمیت نسبی هر یک از شاخص ها، از مدل ای. ان. پی و برای تحلیل داده ها از پرامیته استفاده شده است. نتایج حاصل از تحلیل شبکه حاکی از آن است که در میان شاخص های مورد پژوهش، شاخص های ۲۱ X (مقدار تولید گندم در زمین های آبی و دیم) و ۱۱ X (درصد مطلوبیت دفن اصولی) به ترتیب با کسب امتیاز ۵۹/۰ و ۵۶/۰ بیشترین اهمیت را در توسعه بوم شهر دارند. نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد که از مجموعه شهر های استان آذربایجان شرقی به لحاظ برخورداری از شاخص های بوم شهری، شهرهای میانه، سراب و تبریز به ترتیب با کسب پی. آی. ۳۶۹/۰، ۳۳۸/۰ و ۲۵۸/۰ در رتبه اول تا سوم و شهر خداآفرین با کسب پی. آی. ۴۴۸/۰، محروم ترین شهر استان است. همچنین توزیع فضایی شهر های در صفحه گایا حاکی از آن است که شهر های میانه، سراب و تبریز، نزدیک ترین شهرها به جریان خالص هستند که از پایداری مطلوب و شهرهای هشتگرد، ملکان، هریس، کلیبر، عجب شیر، اسکو، چارواویماق، ورزقان، جلفا و آذرشهر و به ویژه خداآفرین دورترین شهرها از جریان خالص هستند که از پایداری نامطلوبی برخوردارند و بایستی در اولویت برنامه ریزی های آتی قرار گیرند.

کلمات کلیدی:

بوم شهر، توسعه پایدار، مدل پرامیته، آذربایجان شرقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1410462>

